

Dosarul nr. 3rh-91/21
2-10046137-01-3rh-15112021

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău – V. Pruteanu
Curtea Supremă de Justiție – V. Clevadi, S. Filincova, V. Arhip

ÎNCHEIERE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental, Oleg Rotari,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea Alinei Calalb (Dvornic) împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție,

constată:

La 25 ianuarie 2010, Alina Calalb (Dvornic) a depus la Curtea de Apel Chișinău acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la declararea ca ilegal a refuzului Consiliului municipal Chișinău de a-i atribui un sector de teren în intravilanul municipiului Chișinău pentru construcția casei de locuit și obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i atribui sector de teren în conformitate cu art. 11 din Codul funciar.

Fiind investită cu judecarea acțiunii în fond, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 17 martie 2010 a admis acțiunea, a declarat ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău nr. 21/1495 din 29 ianuarie 2010 și a obligat Consiliul municipal Chișinău să atribuie reclamatei Alina Calalb (Dvornic) un sector de teren în baza art. 11 din Codul funciar (f.d. 35, 36-39).

La 02 aprilie 2010, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii recurate și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii (f.d. 41-42).

Prin decizia din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău.

S-a casat hotărârea din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea Alinei Calalb (Dvornic) împotriva Consiliului municipal Chișinău (f.d. 47, 48-50).

La 15 noiembrie 2021, Agentul guvernamental, Oleg Rotari, a depus prin poștă electronică la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă (f.d. 55, 56-59).

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, la 14 aprilie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Calalb v. Republica Moldova (nr. 62373/10), prin care reclamanta s-a plâns pe încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție (instanță instituită de lege), deoarece cererea de recurs împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost examinată de către alt complet de judecată al Curții Supreme de Justiție, decât cel constituit prin dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție și care dispunea de împuterniciri legale.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a solicitat Guvernului Republicii Moldova prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebării dacă în privința reclamantei a avut o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție, și anume dacă a avut completul de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție calitatea unei instanțe instituite de lege?

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a propus Guvernului să ia în calcul eventualitatea unei soluționări amiabile a prezentei cauze.

În revizuire, Agentul guvernamental a notat că prin dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 11 ianuarie 2010 a fost constituit completul permanent pentru examinarea recursurilor împotriva hotărârilor și a încheierilor pentru care nu era prevăzută calea apelului și care examina admisibilitatea recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel, compus din judecătorii: Nina Cernat (în calitate de președinte), Svetlana Filincova și Valeriu Arhip. Cu toate acestea, din motive neclare și în lipsa unei dispoziții derogatoare în acest sens sau a unei încheieri de modificare a completului, la examinarea recursului din 23 iunie 2010 ședința de judecată a fost prezidată de către judecătorul Valentina Clevadi, în locul judecătorului Nina Cernat.

Această neconcordanță conduce la prezumția că, de fapt, componența completului de judecată care a examinat și a pronunțat decizia din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție nu a corespuns exigențelor prevăzute de legislația referitoare la aplicabilitatea regulilor și a formalităților cu privire la constituirea completelor de judecată la judecarea cauzei.

În opinia Agentului guvernamental, orice soluție adoptată de un complet de judecată contrar prevederilor cu privire la componența acestuia nu poate satisface cerința legalității, deoarece nu fusese adoptată de către un „tribunal instituit prin lege”, acest fapt încălcând, în esență, dreptul la un proces echitabil.

Aderent, Agentul guvernamental a atras atenția instanței de revizuire că, în comunicarea sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu ar fi putut critica soluția adoptată de Curtea Supremă de Justiție în prezenta cauză, limitându-se exclusiv la întrebarea cu privire la aspectul legalității componenței completului respectiv, ceea ce denotă necesitatea reexaminării cauzei de către un complet instituit prin lege.

Subsecvent, Agentul guvernamental a învederat că într-o speță similară (Lkw-Aleks Spedition S.R.L. v. Republica Moldova ((dec.) nr. 58511/12, 09 septembrie 2021), Guvernul a fost obligat să achite companiei reclamante 1 500 de euro în

calitate de despăgubire pentru orice prejudiciu provocat de încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție, din cauza eșecului de a asigura examinarea cauzei de o instanță instituită de lege. Ținând cont de elementele din acea cerere, Agentul guvernamental a considerat că după admiterea prezentei cereri de revizuire și constatarea încălcării articolului 6 § 1 din Convenție – aceeași sumă ar putea fi acordată reclamantei în prezenta cauză pentru orice prejudiciu, inclusiv pentru costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Agentul guvernamental a solicitat prin cererea de revizuire:

1. admiterea revizurii;
2. recunoașterea expresă a încălcării dreptului reclamantei garantat de articolul 6 § 1 din Convenție;
3. în scopul remedierii încălcării articolului 6 § 1 din Convenție, casarea deciziei din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție (în dosarul nr. 3r-1109/10) și dispunerea examinării recursului de către un complet instituit de lege;
4. ținând cont de eventuala constatare a unei încălcări, prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție, acordarea în beneficiul reclamantei a despăgubirii pentru orice prejudiciu, inclusiv pentru costuri și cheltuieli în contextul depunerii cererii la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova;
5. dispunerea executării imediate a deciziei cu privire la acordarea satisfacției echitabile, prin eliberarea titlului executoriu de către Curtea Supremă de Justiție în acest sens.

La 6 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat Alinei Calalb (Dvornic) și Consiliului municipal Chișinău cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental împotriva deciziei din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acesteia. Deși, potrivit avizelor de recepție a corespondenței DS8005842067AS și DS8005842066AS Alina Calalb (Dvornic) și Consiliul municipal Chișinău au recepționat la 08 decembrie 2021 copia cererii de revizuire, până în ziua examinării admisibilității acesteia nu au depus referințe, prin care să-și expună poziția procesuală.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Având în vedere că Codul administrativ nu reglementează instituția revizurii unei hotărâri judecătorești irevocabile, cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental, Oleg Rotari, urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

Conform art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Prin prisma art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În corespundere cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) și alin. (6) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Articolul 451 din Codul de procedură civilă stipulează la alin. (1) că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În temeiul art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Totodată, conform art. 5 alin. (4) lit. b) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, în domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora.

În baza art. 451 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă. Cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art. 448.

Articolul 449 din Codul de procedură civilă prevede la lit. g) că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

La rândul său, art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă statuează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Conform art. 11 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art. 10, care se aplică în modul corespunzător.

În condițiile alin.(1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene.

În prezenta cauză, Agentul guvernamental a menționat despre faptul că, la 14 aprilie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Calalb v. Republica Moldova (nr. 62373/10), prin care reclamanta s-a plâns pe încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție (instanță instituită de lege), deoarece cererea de recurs împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost examinat de către alt complet de judecată al Curții Supreme de Justiție, decât cel constituit prin dispoziție președintelui Curții Supreme de Justiție și care dispunea de împuterniciri legale.

În acest fel, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a inițiat procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, depunând în baza art. 11 și 12 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015 cerere de revizuire, invocând temeiul prevăzut la art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate de Agentul guvernamental, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că, în speță, este justificată reexaminarea cauzei, or, în viziunea completului sunt prezente circumstanțe ce vizează încălcarea dreptului reclamantei Alina Calalb (Dvornic) la un proces echitabil, în special judecarea cauzei sale de către o instanță instituită de lege, garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanța de judecată la pronunțarea hotărârii în cauză.

Pentru aceasta, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, care reglementează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a notat principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, iar respectarea dreptului la un proces echitabil cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Garanțiile unui proces echitabil prin prisma articolului 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale se referă nu doar la dreptul la o instanță, ci și la anumite „calități” pe care Convenția le impune acestei instanțe. Una din condițiile pe care trebuie să îndeplinească o instanță sesizată cu soluționarea unui litigiu este aceea ca să fie stabilită prin lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că expresia „instanță instituită de lege” reflectă un principiu al statului de drept, inherent sistemului Convenției și al protocoalelor sale adiționale. De asemenea, noțiunea de „lege” prevăzută la articolul 6 § 1 din Convenție se referă nu doar la legislația cu privire la înființarea și competența organelor judiciare, ci și la orice altă dispoziție de drept intern a cărei nerespectare ar fi de natură să conducă la constatarea iregularității

participării unuia sau mai multor judecători la examinarea cauzei „Gorguiladzé v. Georgia, nr. 4313/04, § 68, 20 octombrie 2009; Pandjigidze și alții v. Georgia, nr. 30323/02, § 104, 27 octombrie 2009).

Sintagma „stabilit prin lege” se referă nu doar la baza legală a însăși existenței tribunalului, ci și la structura completului de judecată în fiecare cauză (Posokhov v. Rusia, nr. 63486/00, § 39, CEDO 2003-IV; Fatullayev v. Azerbaidjan, nr. 40984/07, § 144, 22 aprilie 2010; Kontalexis v. Grecia, nr. 59000/08, § 42, 31 mai 2011).

Prin urmare, eșecul de a respecta dispozițiile dreptului intern care reglementează abilitatea unei instanțe de judecată să stabilească toate competențele judecătorilor sau ale completelor de judecată – în lipsa unor decizii adiționale prealabile de ajustare a anumitor competențe, în funcție de necesități – ar putea reprezenta o încălcare a articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Analizând circumstanțele prezentei cauze și raționamentele expuse în cererea de revizuire, instanța de revizuire învederează că potrivit art. 18 din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514 din 6 iulie 1995 (în redacția în vigoare la perioada pertinentă speței), completul de judecată se constituie de către președintele (vicepreședintele) instanței la începutul anului, urmărindu-se asigurarea continuității completului. Schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, pe baza criteriilor obiective stabilite prin regulamentul aprobat de către Consiliul Superior al Magistraturii.

În caz de necesitate, președintele (vicepreședintele) instanței constituie complete specializate pentru judecarea cauzelor privind anumite materii sau categorii de persoane.

În condițiile speței, Colegiul decelează că prin pct. 3 din dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 11 ianuarie 2010 „Cu privire la constituirea completelor permanente în cadrul colegiilor Curții Supreme de Justiție” în cadrul Colegiului civil și de contencios administrativ a fost constituit completul permanent nr. 1 pentru examinarea recursurilor împotriva hotărârilor și a încheierilor pentru care nu era prevăzută calea apelului și care examinau admisibilitatea recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel, compus din judecătoria Nina Cernat (președinte), Svetlana Filincova și Valeriu Arhip (judecători).

Însă, distinct acestei circumstanțe, recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost examinat de Curtea Supremă de Justiție, ca instanță de recurs, în componența completului de judecată format din Valentina Clevadî – președinte de ședință, Svetlana Filincova și Valeriu Arhip – judecători (f.d. 47, 48-50).

În această situație, se atestă că președintele completului de judecată nr. 1, constituit prin pct. 3 din dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 11 ianuarie 2010, Nina Cernat a fost înlocuită cu judecătorul Valentina Clevadî, deși conform pct. 7 și 8 din dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 11 ianuarie 2010, în caz de imposibilitate a judecătorilor completelor de a participa la judecarea cauzelor din motive de incompatibilitate sau din alte motive întemeiate, președintele sau vicepreședintele colegiului, prin încheiere emisă pentru fiecare cauză, va forma completul incluzând alți judecători din același colegiu sau din alte colegii ale Curții Supreme de Justiție, cu acordul prealabil al președinților colegiilor respective.

În caz de imposibilitate a judecătorilor completelor, care sunt și președinți ai completelor, de a participa la judecarea cauzelor din motive de incompatibilitate sau din alte motive întemeiate, președintele sau vicepreședintele colegiului respectiv, prin încheiere emisă pentru fiecare cauză, va desemna un președinte al completului din judecătoria care urmează să examineze cauza.

Totodată, pct. 10 din aceeași dispoziție prevede că orice modificare operată în componența completelor de judecată, instituite prin prezenta dispoziție, precum și motivele schimbării componenței completelor, vor fi anunțate de președinții completelor participanților la proces la deschiderea ședințelor judecătorești.

Cercetând materialele și lucrările dosarului, instanța de revizuire nu a identificat vreo încheiere prin care ar fi fost modificat completul de judecată nr. 1, constituit prin pct. 3 din dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 11 ianuarie 2010, prin înlocuirea președintelui Nina Cernat cu judecătorul Valentina Clevadî.

Această circumstanță ar face ca orice observator independent să considere neîntemeiată substituirea judecătorului Nina Cernat, care era și președintele completului, cu judecătorul Valentina Clevadî, fapt ce contravine garanțiilor unui proces echitabil. Or, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, substituirea neîntemeiată a judecătorului Nina Cernat cu judecătorul Valentina Clevadî presupune că prezenta cauză a fost judecată de către un tribunal care nu a fost instituit prin lege.

Neconcordanța cu privire la componența completului de judecată, care a examinat cauza în ordine de recurs, în lipsa unei încheieri de modificare a componenței completului și a unui anunț la deschiderea ședinței de judecată, profilează prezumția că, în speță, nu au fost respectate exigențele prevăzute de legislația în vigoare la acel moment ce reglementa aplicabilitatea regulilor și formalităților cu privire la constituirea completelor de judecată la judecarea cauzelor în Curtea Supremă de Justiție.

În această ordine de idei, instanța de revizuire notează că orice soluție adoptată de un complet de judecată contrar prevederilor cu privire la componența acestuia nu satisface cerința legalității, deoarece nu fusese adoptată de către un „tribunal instituit prin lege”, iar acest fapt încalcă dreptul la un proces echitabil.

În consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că prin judecarea în ordine de recurs a prezentei cauze de către un alt complet de judecatori, decât cel ce a fost constituit legal, s-a admis încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție.

Circumstanțele descrise, precum și faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, impun admiterea cererii de revizuire și casării deciziei din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei pentru reexaminarea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău. Or, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de articolul 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Referitor la solicitarea Agentului guvernamental al Republicii Moldova de a acorda reclamantei Alina Calalb (Dvornic) o satisfacție echitabilă pentru încălcarea constatată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în baza articolului 41 din Convenție, dacă Curtea declară că

a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară, înlăturarea consecințelor măsurii incriminate.

Mecanismul de control instituit prin Convenție are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, conform articolului 1 din Convenție, că drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată existența unui prejudiciu moral suferit de către reclamantă, prin faptul judecării cauzei sale în ordine de recurs de către un alt complet de judecători, decât cel ce a fost constituit legal.

Prin urmare, fiind constatată existența unei violări a drepturilor reclamantei, statul are obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt acestei violări și de a înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât e posibil, situația anterioară prin repararea prejudiciului sub formă pecuniară.

Astfel, prejudiciul moral se acordă în raport cu consecințele negative suferite de parte, cât și în măsura în care i-a afectat situația socială și materială, iar în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, aceste criterii se aplică prin necesitatea ca partea lezată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare (a se vedea *Former King of Greece and Others v. Greece* [GC], nr. 25701/94, § 72). În această cauză, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situația în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

La fel, repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Respectiv, ținând cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze cu încălcări similare, de cuantumul despăgubirilor acordat în spețe similare naționale (*Lkw-Aleks Spedition SRL v. Republica Moldova* nr. 58511/12, 09 septembrie 2021) [<http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2021/11/LKW-ALEKS-SPEDITION-S.R.L.-v.-MDA-RO.pdf>], precum și de efectul acestor încălcări asupra reclamantei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că o compensație suficientă nu poate fi echilibrată doar prin simpla constatare a faptelor descrise. Astfel, suma de 1 500 de euro, solicitată de Agentul guvernamental, reprezintă o satisfacție echitabilă pentru încălcarea constatată, fiind apreciată în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire în limitele revendicărilor formulate de Agentul guvernamental, a constata încălcarea dreptului Alinei Calalb (Dvornic) garantat de articolul 6 § 1 din

Convenție, a casa decizia din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție și a reține prezenta cauză în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău, cu acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul reclamantei pentru încălcarea constatată, prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție, în cuantum de 1 500 de euro cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensare a costurilor și cheltuielilor de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Conform art. 195 și art. 230 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari.

Se constată încălcarea dreptului Alinei Calalb (Dvornic) garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Se casează decizia din 23 iunie 2010 a Curții Supreme de Justiție în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Alinei Calalb (Dvornic) împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Se reține prezenta cauză de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 17 martie 2010 a Curții de Apel Chișinău.

Se încasează din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Alinei Calalb (Dvornic) suma de 1 500 (una mie cinci sute) de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensare a costurilor și cheltuielilor de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh

Maria Ghervas